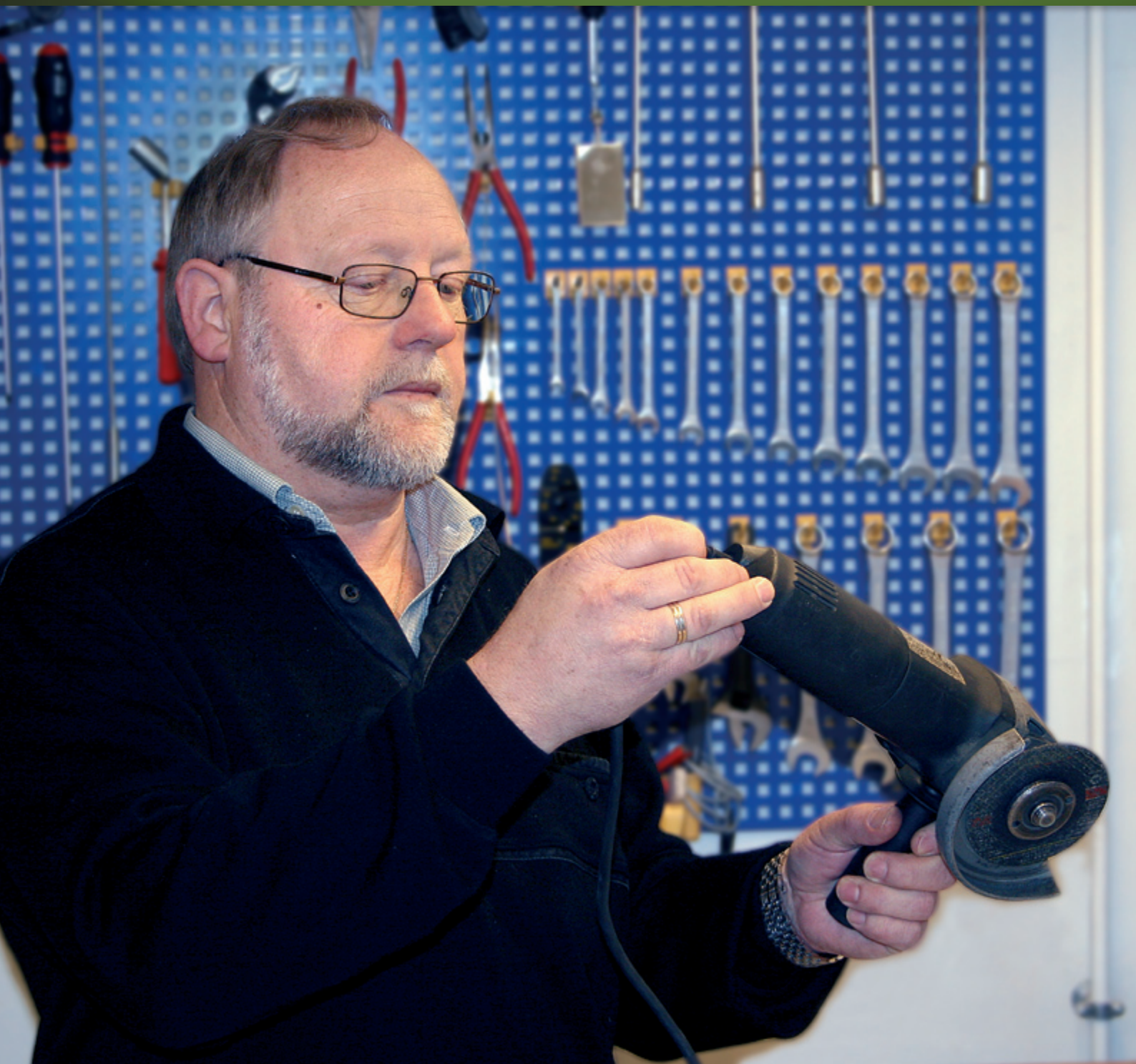

Elektrisk håndværktøj

– vedligeholdelse og afprøvning

MINIVEJLEDNING

INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD

DEFINITION PÅ EN HÅNDMASKINE

En håndmaskine er en maskine, der ikke er gjort fast til noget, men er styret af dig.

Håndmaskiner er ofte drevet af el, luft, olietryk, benzin eller muskelkraft.

Typiske håndmaskiner er vinkelslibere, håndboremaskiner, håndrundsage og forskellige typer af rystepudser. For nogen af dem gælder, at den, der bruger den, har en stor fysisk styrke. En særlig type håndmaskiner er de el-drevne. Det er f.eks. vinkelslibere, ligeslibere, boremaskiner, rundsage, lokkemaskiner og ryste-, trekants- og excenterpudser, hvor det er brugeren, der holder maskinen/værktøjet i hænderne.

Kig jeres håndmaskiner efter

Kigger vi på statistikkerne over arbejdsulykker, så viser det sig tydeligt, at håndmaskiner er årsag til mange ulykker i autoværkstedet.

Det er derfor vigtigt, at I kontrollerer jeres håndmaskiner, inden I bruger dem.

Så er I sikre på, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er forsvarlige.

Hvis de har fejl og mangler, så tag dem ud af drift – og sæt et tydeligt skilt på, der viser de andre på værkstedet, at maskinen ikke virker.

Kig eventuelt også den bevægelige sikkerhedsskærm efter og vær sikker på, at den går tilbage i sikringsstilling, når et emne fjernes fra maskinen.

Pas på strømmen

Bruger I el-drevne maskiner på værkstedet, er det vigtigt, at de er indrettet, så I ikke kan komme til skade ved strømmen. Der findes en stærkstrømsbekendtgørelse, som elektriske installationer og apparater skal opfylde. Det elhåndværktøj, I bruger tit, skal I se efter hver anden måned. Det dobbeltisolerede hvert halve år.

Sådan bruger I håndmaskinerne

Håndmaskinernes konstruktion skal sikre jer mod farer ved at bruge dem. Det kan for eksempel være i form af en *dødemandsknap*, hvor maskinen stopper, så snart knappen ikke længere holdes nede. Samtidig skal betjeningsgrebene være indrettet, så I ikke kan komme til at sætte maskinen i gang, når det ikke er meningen.

Håndtagene på maskinerne skal være isolerede mod varme og kulde.

Forlængerledninger skal være af en særlig kvalitet, nemlig kappeledninger af svær type. Samtidig skal de være i hele længder fra stikprop (hanstik) til forlængerled (hunstik). Og så må de ikke være samlet med samlemuffer.

Stikpropper, forlængerledning og stikdåser skal være lavet af et stærkt materiale. Det er for eksempel de to-farvede (grøn-rød), så de kan tåle at blive brugt i det daglige. Sæt iøvrigt kun én ledning i stikdåsen.

Vinkelslibere bruges ofte forkert

Vinkelsliberen er en af de maskiner, der er skyld i flest arbejdsulykker. Det skyldes både, at beskyttelsesskærmen til dels er åben. Men det skyldes bestemt også, at alt for mange bruger vinkelsliberen forkert.

Det er vigtigt, at I passer meget på, at skiven ikke sprænger. Undgå derfor skævt eller for stort tryk, når I bruger vinkelsliberen. Brug samtidig altid både øjenværn og høreværn. Og sørg for en god udsugning, så støvet ikke giver problemer.

Når I skifter skive

Tænk jer godt om, når I skifter skive på vinkelsliberen.

Sørg for, at strømmen er slået fra imens. Brug kun originalt eller velegnet værktøj.

Samtidig er det en god ide at vælge en skive, der er beregnet til en højere hastighed end maskinens højeste. Brug leverandørens anvisninger på, hvordan I skal gøre.

Kontroller skiven for revner, skævheder og utilsigtet fugt, inden I monterer den på vinkelsliberen. Det er vigtigt, at det er en skive i god kvalitet, og at den afgiver færrest mulige vibrationer.

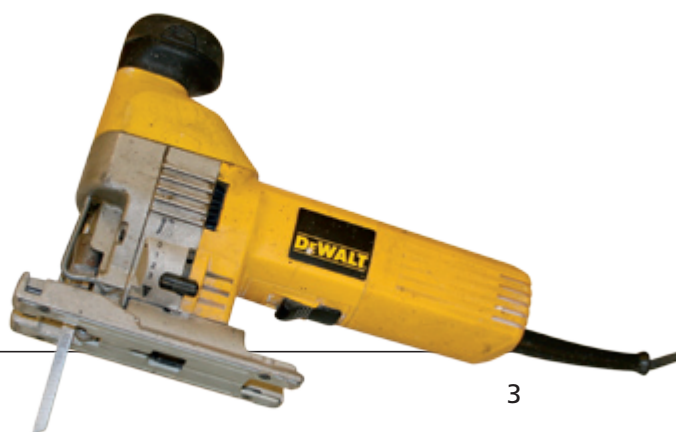
Når skiven er skiftet, er det en god ide at prøvekøre maskinen, inden I bruger den på en opgave igen.

Beskyttelse er vigtig

Husk at påmontere maskinen beskyttelsesskærmen, hvis leverandøren har foreskrevet det. Kan skærmen ikke benyttes, skal I bruge hjelm og visir i stedet.

Maskinen bør være indrettet med en dødemandsknap, så den ikke bare utilsigtet går i gang. Skærm så vidt muligt arbejdsområdet af, når I arbejder med vinkelsliberen.

CO-Industri
Vester Søgade 12
1790 København V
Tlf. 3363 8000
Fax 3363 8091
ibar@co-industri.dk
www.co-industri.dk

DANSK INDUSTRI

Dansk Industri
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377
Fax 3377 3300
di@di.dk
www.di.dk

LEDERNE

Ledernes Hovedorganisation
Vermlandsgade 65
2300 København S
Tlf. 3283 3283
Fax 3283 3284
lh@lederne.dk
www.lederne.dk

**Industriens
Branchearbejdsmiljøråd**
Postboks 7777
1790 København V
i-bar@i-bar.dk
www.ibar.dk

**INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD**